10_11 E-SERVIS 12.5.2005 15:14 Stránka 10

Obecní stránky
RSS kanály

Představme si, že existuje internetová stránka, na které nás zajímají určité články. Vycházejí však nepravidelně a proto, aby nám žádný z nich neunikl, musíme web neustále sledovat, mnohdy zbytečně, protože se na něm očekávaný článek neobjeví. Podobných stránek může být více a nám tudíž nezbývá než se denně probírat celou skupinou webů a zjišťovat, zda se někde nevyskytly zajímavé informace. Tento postup je neefektivní a uživatele zdržuje od dalších činností. Proto informační servery již dříve začaly nabízet zasílání novinek na email. Uvedený způsob je však již překonán RSS kanály.
RSS kanál je v podstatě výstup z redakčního systému ve formátu XML, který umožňuje data automaticky zpracovávat. Každý článek bývá v RSS kanálu reprezentován především nadpisem, perexem a odkazem vedoucím na samotný portál, který RSS kanál poskytuje. Uživatel tak získává jedinečnou možnost rozhodnout se, které články si přečte, aniž by navštívil portál, čímž šetří svůj čas nutný ke stahování grafiky, reklam a podobných prvků, které mu portál "servíruje" při otevření stránky ve webovém prohlížeči. Zároveň je přesně informován o všech publikovaných článcích. Nyní se dostáváme k otázce, jak si může uživatel data z RSS kanálu prohlédnout. Slouží k tomu tzv. RSS čtečky (například **www.rsspoint.cz**).
Díky pevně dané struktuře dat RSS kanálu je možné i to, aby data přejímaly další zpravodajské servery. Bohužel vzniklo několik standardů, jak RSS kanál definovat (0.91, 1.0, 2.0). Ze zmíněného důvodu některé weby nabízejí XML výstup ve více verzích RSS, jedním z nových trendů je i výstup v podobném formátu nazývaném ATOM.

JIŘÍ POLÁŠEK

Příklady RSS kanálu najdete například na:
rss.kozlovice.cz
www.rokytnice.org/rss/rss.xml
www.mesto-vlasim.com/zpravodaj/rss.php
ATOM kanál:
www.dacice-mesto.cz/atom.xml

Vaše náměty na zajímavá řešení obecních webů zasílejte na **polasek-jiri@seznam.cz**

Olomoucký kraj:
Nové webové stránky

Kraj zcela změnil členění svého webu **www.kr-olomoucky.cz** a doplnil jej o službu vyhledávání v textu. Při tvorbě nových stránek kraj kladl důraz na jeho bezbariérovost, tedy dostupnost pro zrakově postižené občany. Slabozrací mohou zvětšovat na svých obrazovkách písmo, pro nevidomé byly texty upraveny tak, aby je snadno přečetla jejich čtecí zařízení. Souběžně mohl být vytvořen také intranet krajského úřadu, a to pomocí stejných technologií. Technologie použité při tvorbě nových webových stránek do budoucna umožňují lepší spolupráci například s obcemi či příspěvkovými organizacemi kraje. Podle ředitele krajského úřadu Libora Koláře bude možné nahradit dosud používanou praxi zasílání informací starostům a pracovníkům obecních úřadů elektronickou poštou právě jejich zveřejněním v části webu vyhrazené pouze pro přihlášené.

Obnovitelné
zdroje energie

Zajímalo by vás, jak pracují jednotlivé typy elektráren?
S principem fungování větrné, vodní, jaderné a tepelné elektrárny vás seznámí web **www.energyweb.cz** pomocí pohyblivých obrázků (schémat ve flashi). O tom, jak jsou využívány obnovitelné zdroje v České republice, se pak můžete přesvědčit na **calla.ecn.cz/atlas/,** kde je vytvářena databáze těchto zařízení. K vyhledání je možné použít i interaktivní mapu.

Využití energie vody a větru
Chtěli byste využívat pro výrobu energie například vodu či vítr? Na stránce EkoWATT **www.ekowatt.cz** je uvedeno, že „v některých případech je možné uvést do provozu elektrárnu s poměrně nízkými náklady a velmi krátkou dobou návratnosti investice. Jedná se zejména o využití lokalit, v nichž zařízení využívající vodní energii v minulosti pracovala, a je proto možné vodní dílo pouze obnovit nebo zrekonstruovat."
U větrné energie je upozorněno na to, že „investice do zařízení využívající větrnou energii, ať už je to větrná elektrárna nebo větrné čerpadlo či mlýn, jsou značné a je třeba si dobře rozmyslet, zda se vyplatí."
Jaké dispozice jsou zapotřebí pro výstavbu jednotlivých elektráren se dozvíte na stránce Svazu podnikatelů pro využití obnovitelných zdrojů **www.spvez.cz/pages/zdroje.htm.** Pro rozhodnutí o větrné elektrárně je důležité zjistit si větrnost oblasti. Nápomocná vám v tom může být Česká společnost pro větrnou energii, která na **www.csve.cz** zveřejnila větrnou mapu ČR. Mapa byla vypracována Ústavem fyziky atmosféry AV ČR. Porozhlédnout se po Evropě v dané problematice vám umožní česko-německý větrný server **www.vetrnyserver.cz,** který mimo jiné nabízí graf instalovaného výkonu větrné energetiky v Evropské unii. Získáte zde také informace o možnosti studia v oboru větrné energetiky (Německo, Nizozemí, Velká Británie, Dánsko).
Pokud přemýšlíte o využití vodní síly, poradí vám server **mve.energetika.cz.** V rubrice Pro šikovné naleznete jistě odpovědi na své otázky. Pro vytvoření si představy o využívání vodních zdrojů ve světě můžete navštívit web **www.small-hydro.com.** K dispozici je zde Hydro sites atlas (zařízení mezi 50 kW a 10 MW instalovaného výkonu).

Legislativa a podpora v energetice
Se zpravodajstvím na téma obnovitelných zdrojů energie (OZE) se můžete setkat na webech **energie.tzb-info.cz** a **ekolist.cz/zd-energie.shtml.** Na OZE je pak přímo zaměřena stránka **www.oze.cz,** kde je mimo jiné uvedena k tématu se vztahující legislativa v ČR a v Evropě. Přehled energetické legislativy a dalších dokumentů je samozřejmě k dohledání i na stránkách Ministerstva životního prostředí **www.env.cz/AIS/web.nsf/pages/energie.** A opomenout také v této souvislosti nelze stránky Ministerstva obchodu a průmyslu **www.mpo.cz,** kde jsou nabídnuty ke stažení dokumenty k programům podpory v energetice. Pro konkrétní podmínky podpory se vyplatí sledovat weby Státního fondu životního prostředí **www.sfzp.cz** a České energetické agentury **www.ceacr.cz.** Hodit se vám také mohou stránky **www.i-ekis.cz** (internetové konzultační a informační středisko České energetické agentury), kde máte možnost zadat on-line dotaz týkající se obnovitelných zdrojů nebo využít databázi dotazů a odpovědí.

IVANA JUNGOVÁ

Další odkazy
Evropská asociace pro větrnou energii **www.ewea.org**
Světová asociace pro větrnou energii **www.wwindea.org**
Mezinárodní síť malých vodních elektráren **www.inshp.org**
Informační server o energetice **www.energetika.cz**

10_11 E-SERVIS 12.5.2005 15:17 Stránka 11

Website story
Jak být „v obraze“?

U tištěného časopisu si člověk hlídá vždy den, kdy vychází, ale co takhle u elektronického, kde informace přibývají častěji než to vůbec čtenář stačí zaregistrovat. Jak být informován o novinkách a nemuset se po nich „pídit“? Stačí jen, že váš oblíbený web zveřejní RSS kanál. Více o technologii se dozvíte v článku Jiřího Poláška Obecní stránky. Jaké informace jsou však touto cestou nabízeny? Podívejme se na některé zajímavé využití.

Už se nemusíte chodit dívat na úřední desku!

Vláda Slovenské republiky **www.vlada.gov.sk** poskytuje pomocí RSS dost široký informační servis, z kterého je možné vybrat si i zúžení na obor, který vás zajímá – například Verejná správa, boj proti korupcii a kriminalite.

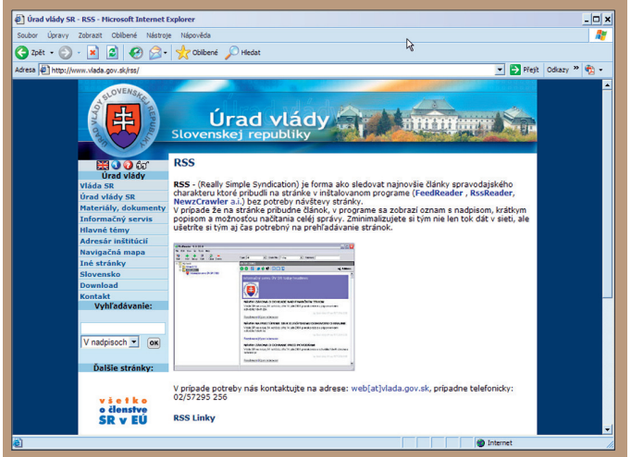

V České republice si můžete zvolit některý z RSS kanálů Ministerstva vnitra **www.mvcr.cz/rss.** Řidičům mohou přijít vhod informace poskytované Policií ČR (dopravní omezení, průjezdnost městem či situace na hraničním přechodu). Pro změnu ti, co při své práci vycházejí ze statistických údajů, ocení RSS Českého statistického úřadu **www.czso.cz** – Rychlé informace a Právě zveřejněné publikace. S RSS počítají už i některé kraje (Vysočina, Plzeňský, Zlínský, Pardubický). Užitečné zejména je, pokud může být občan informován tímto způsobem bezprostředně o novinkách na úřední desce. Ale RSS se dá využít i třeba k upozorněním na nové příspěvky v diskusním fóru (web městského úřadu Litoměřice **www.mulitom.cz**). A dokonce je i možné vyhradit přímo uživatelům právo nastavení kanálu podle nejvíce preferované oblasti (informační server hlavního města Prahy **www.praha-mesto.cz**).

Rodičům: Kdy se koná škola v přírodě.

Stranou zájmu nezůstalo RSS ve školství. Základní škola Norbertov (Fakultní škola Pedagogické fakulty UK v Praze) **www.norbertov.cz** nabízí tímto způsobem novinky na serveru. RSS nechybí ani ve studentském projektu **www.skolnistranky.cz,** kde si mohou střední školy a jejich třídy vytvářet stránky. RSS přináší články studentů škol zařazených do uvedeného systému.
A pokud by vám nestačil pohled z okna a chtěli byste vědět, jaké je počasí, zkuste **rssWeather.com.** Jedinou nevýhodou je, že nás touha být informován připoutává ještě více k počítači. Takže pro dnešek už žádné další nové informace…

IVANA JUNGOVÁ

Odkazy na další slovenské stránky s RSS:
Matúšovo kráľovstvo **www.matusovo-kralovstvo.sk**
Nová Lesná **www.novalesna.sk**
Slovenská muzea, galerie, památky **www.historia.sk**

■ (vej) Internetová korespondenční soutěž **INKOS 2005,** kterou stejně jako vloni vyhlásila v rámci Března – měsíce internetu Krajská knihovna Vysočiny v Havlíčkově Brodě, má své vítěze. První místo patří Stanislavě Krajíčkové z Lovosic, druhé místo obsadil Bořivoj Marek z Jihlavy a na třetím se umístila Lenka Nagyová z Kladna. Do soutěže se mohli přihlásit všichni znalci a milovníci knih, jimž zdravotní stav umožňuje vnímat „jen“ jejich zvukovou podobu a mají zároveň přístup na internet. Úkolem bylo správně odpovědět prostřednictvím internetu na dvacet otázek z oblasti české i světové literatury.

Nepřehlédněte

Více než půl milionu uživatelů navštívilo portál **www.neslysici.cz** za dobu jeho pětileté existence. Na jeho stránkách jsou zveřejňovány informace z oblasti sluchového postižení, které se tak mohou šířit do povědomí široké veřejnosti a usnadňovat integraci osob se sluchovou vadou do společnosti slyšících. Aktivity portálu jsou bohaté a jejich financování stále problematičtější. Proto portál vyhlásil veřejnou sbírku ve formě dárcovské SMS. Na rozvoj jeho činnosti lze přispět odesláním SMS ve tvaru DMS WWWNESLYSICI, a to na číslo 87777.

-helpnet.cz-

Sondy
do nitra internetu LXXXVII

Kaskádní styly (CSS) a deklarace DOCTYPE

Při návrhu vzhledu webových stránek je dobré pečlivě zvážit podmnožinu CSS, kterou budete používat. Moderní prohlížeče v současnosti podporují prakticky úplné CSS1, některé z nich i podstatnou část specifikace CSS2. Situace se však rychle a hlavně neustále mění.
Vždy však bude platit, že některé vlastnosti u některých prohlížečů fungují bez problémů, někde chybně a někde vůbec ne. Obecně lze proto doporučit jít možná sice méně efektní cestou a zvolit pro návrh webu raději obecněji použitelné řešení.
V CSS jakkoli jsou skvělé a přínosné bychom měli používat takové vlastnosti, které budou podporovány u co největší skupiny budoucích uživatelů. Ostatní by měly být použity jen v takovém rozsahu, aby v prohlížečích, kde podporovány nejsou, nezhoršily přístupnost a použitelnost stránek.
Zvláštního významu dne nabývá specifikace typu dokumentu (DTD – Document Type Declaration) uvedená v příkazu DOCTYPE v záhlaví webových stránek. Dodavatelé nejpoužívanějších prohlížečů umožnili, aby prohlížeče pracovali v různých režimech, které se aktivují právě podle definice DOCTYPE. Je to z toho důvodu, že v době přechodu k novým standardům, místo aby nové prohlížeče přestaly najednou tolerovat chyby a „prošlé“ konstrukce webových stránek, nabízí práci v režimech:

- nestandardní (přechodový) režim – prohlížeč přehlíží určité chyby na stránkách, počítá chybně rozměry prvků v CSS, občas přeruší dědičnost prvků atp.
- standardní režim – prohlížeč se daleko více řídí specifikacemi (X)HTML a CSS, respektování standardů není ještě úplné.

Tyto dva režimy funkcionality jsou například použity v MSIE od verze 6 pro Windows a od verze 5 pro MAC OS. Obdobně se chovají i další prohlížeče. Rozdíl mezi standardním a nestandardním režimem pak závisí na konkrétním prohlížeči. Určitě se vyplatí věnovat více pozornosti při volbě kompromisu mezi verzemi kaskádních stylů CSS a deklarací typu dokumentu. Podceněný výběr verze CSS a neuváženě „zkopírovaná“ deklarace příkazu DOCTYPE se mohou negativně projevit na zpětné kompatibilitě nejen zobrazení obsahu prezentace, ale i na přístupnosti k publikovaným informacím.

Ukázka deklarace:
<!DOCTYPE HTML PUBLIC "-//W3C//DTD HTML 4.01 Transitional//EN" http://www.w3.org/TR/html4/loose.dtd">

Ing. EVŽEN VANĚK
EVANEK Web Design Studio
evanek@evanek.cz